

IAM

Spodbujanje integritete proti prirejanju izidov tekem z izobraževanjem mladih športnikov

Iztočnice za okroglo mizo

Igor Pušnik

26.11.2021

CODACONS

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Športne stave

- Najbolj popularni so športi, v katerih je finančni vložek največji (nogomet, konjske dirke, ameriški nogomet, tenis, golf, rugby, boks, E-športne stave)
- Športne stave v višini okoli 500 milijonov EUR predstavljajo 30 % do 40 % celotne stavniške industrije (podatek iz 2020, ki vključuje loterije, kasinoje, poker, ostale igre)
- Pomanjkljivost zakonskih določil v Sloveniji, ponudnik športnih stav je le Loterija Slovenije, približno 80 odstotkov Slovencev športne stave polaga pri tujih spletnih ponudnikih brez koncesije v Sloveniji.

Športne in ostale stave

- Mamljivost hitrega zaslužka, ob neizprosni statistiki izgub, kljub temu, da se v dobitke vrne med 85 % in 95 % vplačanih sredstev
- Enostavna dostopnost stavnic z razvojem spletnih orodij

Nogometne stave

➤ Način stav pri nogometu:

- Stave na končni rezultat
- Stave na polčas
- Stave na število golov in končni rezultat
- Over/Under ali stave z odstopanjem (različni pogoji, odvisni od stavnic)
- Stave na igralce (različni pogoji, odvisni od stavnic)

Prirejanje izidov

➤ Primeri iz nogometa:

- <https://www.theguardian.com/sport/2021/oct/15/match-fixing-suspicious-raised-in-1100-cases-since-pandemic-start-sportradar>
- V 9 mesecih 2021 zaznali 655 potencialnih prirejanj izidov v nogometu.
- Skoraj 40 % omenjenih tekem je bilo zabeleženih v tretjih in nižjih ligah, pri čemer je bil vpleten tudi mladinski nogomet.
- Primeri po celinah: Evropa 382 sumljivih tekem, Latinska Amerika 115, Azijsko-Pacifiško območje 74, Afrika 43, Srednji Vzhod 10 and Severna Amerika 9.

Prirejanje izidov

Sportradar Integrity Services, partner več kot 100 športnih zvez in lig, je uporabil svoj sistem za spremljanje stav, Universal Fraud Detection System (UFDS), za iskanje sumljivih dejavnosti v 12 športih v več kot 70 državah.

- UFDS je sumljivo aktivnost zaznala tudi na 37 teniških tekmah, 19 košarkarskih, 11 tekmah namiznega tenisa, 9 tekmah hokeja na ledu in 6 tekmah kriketa. Kot problematična področja so bili označeni tudi odbojka, rokomet in odbojka na mivki.
- Naraščajoča priljubljenost e-športa je tarča za prirejanje izidov. UFDS je od aprila 2020 zaznala več kot 70 sumljivih dejanj v petih različnih igrah. Več kot 40 jih je bilo odkritih leta 2021.

Prirejanje izidov

➤ Primer uporabe športnega razsodišča:

- <http://www.insideworldfootball.com/2021/11/02/former-nigerian-coach-siasia-loses-ny-court-attempt-overturn-match-fixing-ban/> Primer poskusa sodnega izpodbijanja arbitraže CAS – Court of arbitration for Sports. Na odločitve CAS se je mogoče pritožiti na Zvezno vrhovno sodišče Švice (praviloma neuspešno). V nadaljevanju je pritožba možna na Evropsko sodišče za človekove pravice.

Prirejanje izidov

➤ Primera iz kolesarstva:

- <https://cyclingtips.com/2021/11/does-road-cycling-have-a-problem-with-match-fixing/> (2010 Liège-Bastogne-Liège, Alexandre Vinokouorov naj bi plačal Alexandru Kolobnevu 100.000 EUR, oproščena leta 2019 zaradi pomanjkanja dokazov)
- <https://bleacherreport.com/articles/1855050-lance-armstrong-makes-shock-new-claim-about-cycling-drug-scandal> (Afera Lance Armstrong)

Prirejanje izidov - zgodovina

➤ The English game:

- <https://www.imdb.com/title/tt8403664/>

Angleška igra se začne s četrtfinalno tekmo pokala FA med Kinnairdovim Old Etonians in Suterjevimi Darwen – resničen dogodek iz leta 1879. Eton in njegovi diplomanti so bili prepričani, da mora nogomet ostati šport višjega razreda in mora biti izključno amaterski, medtem ko so tisti, kot je Suter, izpodbijali to pravilo. Suter je postal ena najbolj kontroverznih osebnosti v nogometu, ko se je preselil iz Darwena v Blackburn Rovers – klub, ki obstaja še danes. Darwen je Blackburna obtožil, da je Suterju plačal, da bi igral zanje, kar je bilo nezakonito. Postal je prvi igralec, ki je priznal, da je profesionalac. Suter in njemu podobni so pomagali odpreti nogomet delavskemu razredu, tako da so ga naredili za veljavno karierno možnost – igra se je na koncu leta 1885 spremenila v profesionalno.

HVALA ZA POZORNOST